

Vademecum wyborcy niepełnosprawnego oraz tego, który ukończył 75 lat

Wszelkie informacje odnośnie szczególnych uprawnień wyborców niepełnosprawnych można uzyskać w Centrum Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego w Łomży przy ul. Stary Rynek 14 – parter, sala ogólna, stanowiska 4 i 5 oraz pod numerem telefonów: (86) 215 67 40 lub (86) 215 67 43 w godzinach pracy Urzędu, tj. poniedziałek i środa od 7.00 do 16.30 oraz wtorek, czwartek i piątek od 7.30 do 15.30.

1. **Głosowanie korespondencyjne przez wyborców niepełnosprawnych**

Głosować korespondencyjnie mogą wyborcy **niepełnosprawni** wpisani do stałego rejestru wyborców Miasta Łomża, którzy posiadają jedno z poniższych orzeczeń:

1. o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
2. o całkowitej niezdolności do pracy;
3. o niezdolności do samodzielnej egzystencji;
4. o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
5. o zaliczeniu do II grupy inwalidów;
6. o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,

Zamiar głosowania korespondencyjnego powinien być zgłoszony przez wyborcę niepełnosprawnego Prezydentowi Łomży **do 27 października 2014r.**

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. Powinno ono zawierać nazwisko i imię (imiona), imię ojca, datę urodzenia, numer ewidencyjny PESEL wyborcy, oświadczenie o wpisaniu wyborcy do rejestru wyborców w Mieście Łomża, oznaczenie wyborów, których dotyczy zgłoszenie, a także wskazanie adresu stałego zamieszkania, na który ma być wysłany pakiet wyborczy.

Zgłoszenie zamiaru głosowania korespondencyjnego do pobrania na dole strony (**załącznik nr 1**)

Wnioski można też składać w Centrum Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego przy ul. Stary Rynek 14, stanowisko nr 4 lub 5 w godzinach pracy Urzędu.

Do zgłoszenia należy dołączyć kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego potwierdzającego niepełnosprawność. Jeżeli zgłoszenia dokonano ustnie, wyborca musi odrębnie przekazać orzeczenie Urzędowi.

W zgłoszeniu wyborca może zażądać przesłania mu wraz z pakietem wyborczym nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a.

Wyborca zostanie skreślony ze spisu w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania i ujęty w spisie wyborców w obwodzie głosowania właściwym dla obwodowej komisji wyborczej, wyznaczonej dla celów głosowania korespondencyjnego w Łomży.

Wyborca, nie później niż 7. dnia przed dniem wyborów, otrzyma z Urzędu Miejskiego pakiet wyborczy, który zostanie doręczony **wyłącznie do rąk własnych** wyborcy, po okazaniu dokumentu potwierdzającego tożsamość i pisemnym pokwitowaniu odbioru.

Jeżeli wyborca nie może potwierdzić odbioru, doręczający sam stwierdzi datę doręczenia oraz wskaże odbierającego i przyczynę braku jego podpisu.

W przypadku nieobecności wyborcy pod wskazanym adresem doręczający umieści zawiadomienie o terminie powtórnego doręczenia w skrzynce na listy lub, gdy nie jest to możliwe, na drzwiach mieszkania. Termin powtórnego doręczenia nie może być dłuższy niż 3 dni od dnia pierwszego doręczenia.

W skład pakietu wyborczego przekazywanego wyborcy wchodzi: koperta zwrotna, karta do głosowania, koperta na kartę do głosowania, oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu na karcie do głosowania, instrukcja głosowania korespondencyjnego i ewentualnie nakładka na kartę do głosowania sporządzona w alfabecie Braille'a — jeżeli wyborca zażądał jej przesłania.

Na karcie do głosowania wyborca oddaje głos, w sposób określony w informacji znajdującej się w dolnej części karty do głosowania. Należy pamiętać, że znakiem „x” są dwie linie przecinające się w obrębie kratki przeznaczonej na oddanie głosu.

Po oddaniu głosu kartę do głosowania należy umieścić w kopercie oznaczonej „Koperta na kartę do głosowania” i kopertę tę zakleić. **Niezaklejenie koperty na kartę do głosowania spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.**

Zaklejoną kopertę na kartę do głosowania należy włożyć do koperty zwrotnej zaadresowanej na adres obwodowej komisji wyborczej.

Do koperty zwrotnej należy także włożyć oświadczenie o osobistym i tajnym oddaniu głosu. **Przed włożeniem oświadczenia do koperty należy wpisać na nim miejscowość i datę jego sporządzenia oraz własnoręcznie je podpisać.** Niewłożenie oświadczenia do koperty zwrotnej lub niepodpisanie go spowoduje, że karta do głosowania nie będzie uwzględniona przy ustalaniu wyników głosowania.

Kopertę zwrotną należy zakleić i nadać na adres obwodowej komisji wyborczej. **Nadanie polega na przekazaniu koperty zwrotnej przedstawicielowi Poczty Polskiej, w miejscu zamieszkania wyborcy głosującego korespondencyjnie.** Przedstawiciel Poczty Polskiej wyda wyborcy dowód nadania. **Nadanie koperty zwrotnej może nastąpić nie później niż ostatniego roboczego dnia przed dniem wyborów.** Termin nadania koperty zwrotnej wyborca może ustalić w trakcie doręczania mu pakietu wyborczego.

Wyborca może, **do czasu zakończenia głosowania**, osobiście dostarczyć kopertę zwrotną do obwodowej komisji wyborczej, której adres znajduje się na kopercie zwrotnej.

Szczegółowa instrukcja głosowania korespondencyjnego znajduje się w pakiecie wyborczym doręczanym do rąk własnych wyborcy niepełnosprawnemu.

Głosować korespondencyjnie nie mogą wyborcy niepełnosprawni umieszczeni w spisach wyborców w: obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych oraz domach studenckich, a także w obwodach na polskich statkach morskich, a ponadto wyborcy, którzy udzielili pełnomocnictwa do głosowania.

2. Głosowanie przez pełnomocnika

Głosować za pośrednictwem pełnomocnika mogą wyborcy **niepełnosprawni** wpisani do stałego rejestru wyborców Miasta Łomża, którzy posiadają jedno z poniższych orzeczeń:

1. o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
2. o całkowitej niezdolności do pracy;
3. o niezdolności do samodzielnej egzystencji;
4. o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
5. o zaliczeniu do II grupy inwalidów;
6. o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,

oraz osoby, które najpóźniej w dniu głosowania kończą 75 lat.

Pełnomocnikiem może być osoba wpisana do rejestru wyborców Miasta Łomża.

Pełnomocnikiem **nie może być** osoba wchodząca w skład komisji obwodowej właściwej dla obvodu głosowania osoby udzielającej pełnomocnictwa do głosowania, a także mężowie zaufania, jak również osoby kandydujące w wyborach.

Pełnomocnictwo można przyjąć tylko od jednej osoby lub od dwóch osób, jeżeli co najmniej jedną z nich jest wstępny (ojciec, matka, dziadek, babka, itd.), zstępny (syn, córka, wnuk, wnuczka, itd.), małżonek, brat, siostra lub osoba pozostająca w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli w stosunku do pełnomocnika.

W celu sporządzenia aktu pełnomocnictwa wyborca wpisany do rejestru wyborców Miasta Łomża **składa wniosek** do Prezydenta Łomży.

Wnioski można składać w Centrum Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego w Łomży przy ul. Stary Rynek 14, stanowisko nr 4 lub 5 w godzinach pracy Urzędu.

Wniosek należy złożyć do 7 listopada 2014 roku. Wniosek o udzielenie pełnomocnictwa do pobrania na dole strony (**załącznik nr 2**)

Do wniosku należy dołączyć:

1. pisemną zgodę osoby mającej być pełnomocnikiem na przyjęcie pełnomocnictwa — **wzór zgody na przyjęcie pełnomocnictwa** - druk do pobrania na dole strony (**załącznik nr 3**);
2. kopię aktualnego orzeczenia właściwego organu orzekającego potwierdzającego niepełnosprawność, **jeżeli wyborca udzielający pełnomocnictwa w dniu głosowania nie będzie miał ukończonych 75 lat;**

Akt pełnomocnictwa jest sporządzany z zasady w miejscu zamieszkania wyborcy, chyba, że wyborca we wniosku zwróci się o jego sporządzenie w innym miejscu na terenie Miasta Łomży.

Czynności związane ze sporządzeniem aktu pełnomocnictwa do głosowania są wolne od opłat.

Wyborca ma prawo cofnięcia udzielonego pełnomocnictwa. Cofnięcie pełnomocnictwa następuje przez złożenie najpóźniej do 14 listopada 2014r. stosownego oświadczenia Prezydentowi Miasta Łomża, lub doręczenie takiego oświadczenia właściwej obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania. W imieniu Prezydenta oświadczenia o cofnięciu pełnomocnictwa przyjmuje Centrum Obsługi Mieszkańców – Rejestr Wyborców przy ul. Stary Rynek 14, stanowisko nr 4 lub 5 w godzinach pracy Urzędu. **Wyborca, który udzielił pełnomocnictwa może głosować osobiście w lokalu wyborczym, jeżeli wcześniej nie oddał głosu pełnomocnik. Głosowanie osobiste przez wyborcę powoduje wygaśnięcie pełnomocnictwa.**

Głosowanie przez pełnomocnika nie przeprowadza się w obwodach głosowania utworzonych w zakładach opieki zdrowotnej, domach pomocy społecznej, zakładach karnych i aresztach śledczych.

3. Głosowanie w wybranym lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych

Wyborcy **niepełnosprawni** wpisani do stałego rejestru wyborców Miasta Łomża, którzy posiadają jedno z poniższych orzeczeń:

1. o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;
2. o całkowitej niezdolności do pracy;
3. o niezdolności do samodzielnej egzystencji;
4. o zaliczeniu do I grupy inwalidów;
5. o zaliczeniu do II grupy inwalidów;
6. o stałej albo długotrwałej niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym, którym przysługuje zasiłek pielęgnacyjny,

mogą głosować osobiście w wybranym przez siebie lokalu wyborczym dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych. W tym celu należy złożyć wniosek o dopisanie do spisu wyborców w obwodzie właściwym dla tego lokalu wyborczego.

Wnioski składa się w Centrum Obsługi Mieszkańców Urzędu Miejskiego w Łomży przy ul. Stary Rynek 14, stanowisko nr 4 lub 5 w godzinach pracy Urzędu **do 12 listopada 2014 roku**.

Wniosek o dopisanie do spisu wyborców w lokalu dostosowanym do potrzeb osób niepełnosprawnych do pobrania na dole strony (**załącznik nr 4**).

Wyborca zostanie skreślony ze spisu wyborców w obwodzie właściwym dla miejsca stałego zamieszkania.

Informacja o lokalach obwodowych komisji wyborczych dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych dostępna będzie w Biuletynie Informacji Publicznej oraz w obwieszczeniu Prezydenta Miasta Łomża o numerach i granicach obwodów głosowania, najpóźniej w 30. dniu przed dniem wyborów.

4. Głosowanie w lokalu wyborczym przy użyciu nakładek w alfabecie Braille'a

Wyborca niepełnosprawny może głosować przy użyciu nakładki na kartę do głosowania sporządzonej w alfabecie Braille'a, w lokalu wyborczym. **Zamiar głosowania przy użyciu nakładki** powinien być zgłoszony Prezydentowi Łomży najpóźniej **do 12 listopada 2014 roku**.

Zgłoszenie może być dokonane ustnie, pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej. W zgłoszeniu należy wskazać obwód głosowania właściwy dla miejsca zamieszkania wyborcy.

W dniu wyborów obwodowa komisja wyborcza wraz z kartą do głosowania wyda wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, nakładkę na tę kartę. Po oddaniu głosu wyborca obowiązany jest zwrócić komisji obwodowej nakładkę na kartę.

5. Korzystanie z pomocy innej osoby w trakcie głosowania w lokalu wyborczym

Wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu w lokalu wyborczym inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy. Dopuszczalne jest, aby na życzenie wyborcy niepełnosprawnego w pomieszczeniu za zasłoną przebywała osoba udzielająca pomocy. Osobą tą nie może być członek komisji ani mąż zaufania. Natomiast komisja jest obowiązana, na prośbę wyborcy niepełnosprawnego, do przekazania ustnie treści obwieszczeń wyborczych w zakresie informacji o komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach i listach kandydatów.

6. Prawo do uzyskiwania informacji o wyborach

Wyborca niepełnosprawny wpisany do rejestru wyborców ma prawo do uzyskiwania informacji o:

- 1) terminie wyborów oraz godzinach głosowania;
- 2) właściwym dla siebie okręgu wyborczym i obwodzie głosowania;
- 3) lokalach obwodowych komisji wyborczych znajdujących się najbliżej miejsca zamieszkania wyborcy niepełnosprawnego, w tym o lokalach przystosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych;
- 4) warunkach dopisania wyborcy do spisu wyborców w wybranym przez niego obwodzie głosowania na obszarze Miasta Łomży:
 - a) właściwej ze względu na miejsce jego stałego zamieszkania albo
 - b) w której czasowo przebywa (nie dotyczy wyborów do organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego oraz w wyborach wójta).
- 5) komitetach wyborczych biorących udział w wyborach oraz zarejestrowanych kandydatach i listach kandydatów;
- 6) warunkach oraz formach głosowania.

Informacje te są przekazywane wyborcy niepełnosprawnemu, na jego wniosek, przez Prezydenta Miasta telefonicznie lub w drukowanych materiałach informacyjnych, w tym w formie elektronicznej. We wniosku, o którym mowa, wyborca podaje nazwisko, imię (imiona) oraz adres stałego zamieszkania.

Informacje, o których mowa wyżej, są także dostępne w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Miejskiego w Łomży oraz podawane do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty.